

KÖZLEMÉNY

A háztartási, a nem pénzügyi vállalati és a bankközi kamatlábakról 2006 januárjában

2006 januárjában a háztartásoknak nyújtott hitelek átlagos kamatlábai emelkedtek, kivéve a folyószámlahiteleket. A háztartások látra szóló és folyószámlabetéteinek és két éven túli lejáratra lekötött betéteinek átlagos kamatlábai csökkentek, a legfeljebb egy éves lejáratra lekötött betétek átlagkamatlába emelkedett. A nem pénzügyi vállalati szektor forintbiteleinek átlagos kamatlábai csökkentek, forintbetéteinek átlagos kamatlábai pedig emelkedtek. A bankközi forintpiacon az átlagos kamatláb az egynapos lejárat esetében emelkedett, míg a három hónapos lejárat esetében kismértékű csökkenése volt tapasztalható.

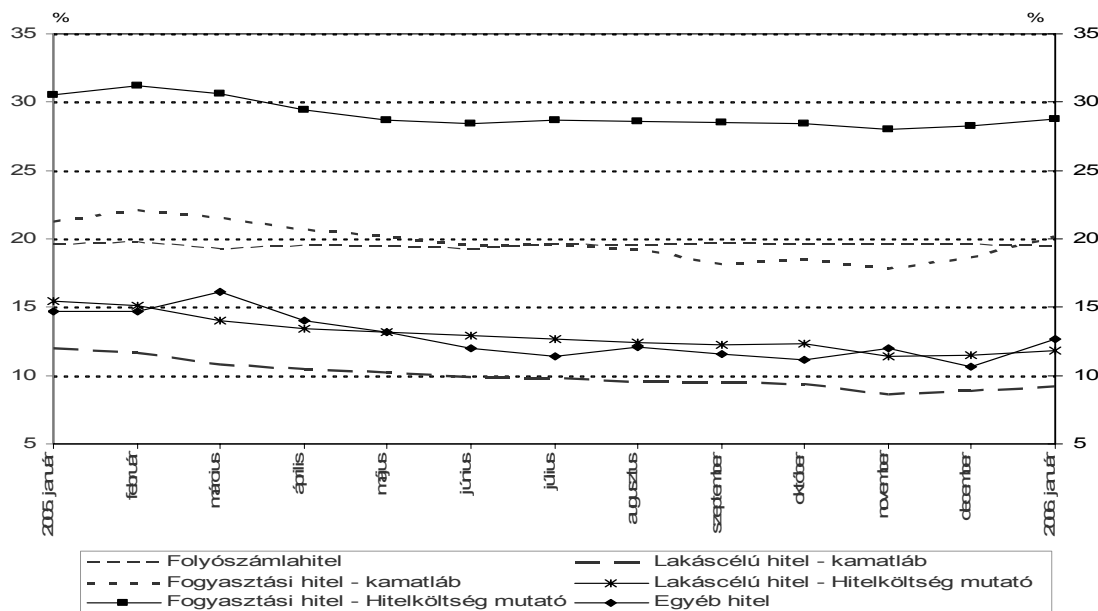
A háztartások eurobiteleinek és eurobetéteinek átlagos kamatlábai közül csak a folyószámlahitelek és egyéb hitelek kamatlába változott számottevően, egyedi hatások következtében emelkedett. A nem pénzügyi vállalatok eurobiteleinek és eurobetéteinek átlagos kamatlábai csak kismértékben változtak.

2006. januártól megváltozott az adatszolgáltatók kiválasztási módszere, lásd a Módszertani megjegyzésekben.

1. Háztartások

1.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

1. ábra: A háztartásokkal kötött forinthitel-szerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója

A **háztartási szektor** folyószámlahiteleinek átlagkamatlába 2006. januárban 18 bázisponttal 19,37%-ra csökkent. A lakáscélú hitelek piaci szintű¹ átlagos kamatlába 30 bázisponttal 9,20%-ra, átlagos hitelköltség mutatója pedig 38 bázisponttal 11,87%-ra nőtt. A fogyasztási hitelek átlagkamatlába kamatlábváltozás következtében 151 bázisponttal 20,16%-ra, átlagos hitelköltség mutatója 46 bázisponttal 28,74%-ra

¹ A közleményben a lakáscélú hitelek piaci szintű kamatlábai és hitelköltség mutatói szerepelnek. A támogatott lakáscélú hitelek esetében a támogatással korrigált kamatlábertéket tartalmazza az átlagos kamatláb és hitelköltség mutató.

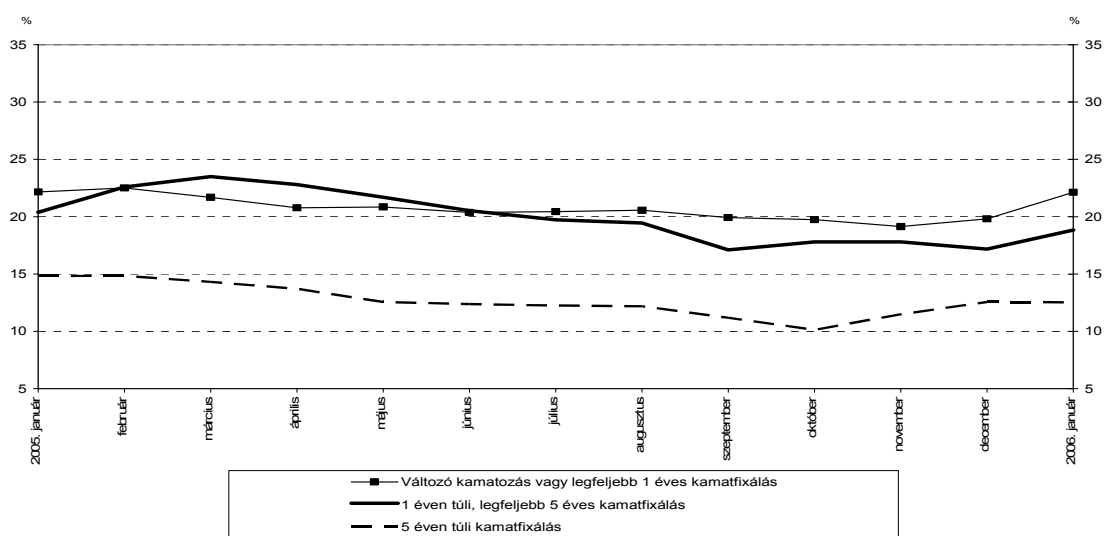
emelkedett. Az egyéb hitelek átlagkamatlába a kamatlábak és a hitelek összetételének együttes változása miatt 205 bázisponttal 12,69%-ra emelkedett.

2006. januárban a megkötött fogyasztási hitelszerződések értéke 15,3 milliárd forintot tett ki, amely 11,0 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződésértékein belül a fogyasztási hitelek aránya decemberről januárra 53,5%-ról 52,8%-ra csökkent.

A lakáscélú hitelszerződések értéke januárban 10,8 milliárd forintot tett ki, amely 3,8 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződésértékein belül a lakáscélú hitelek aránya januárban a decemberi 29,6%-ról 37,2%-ra emelkedett.

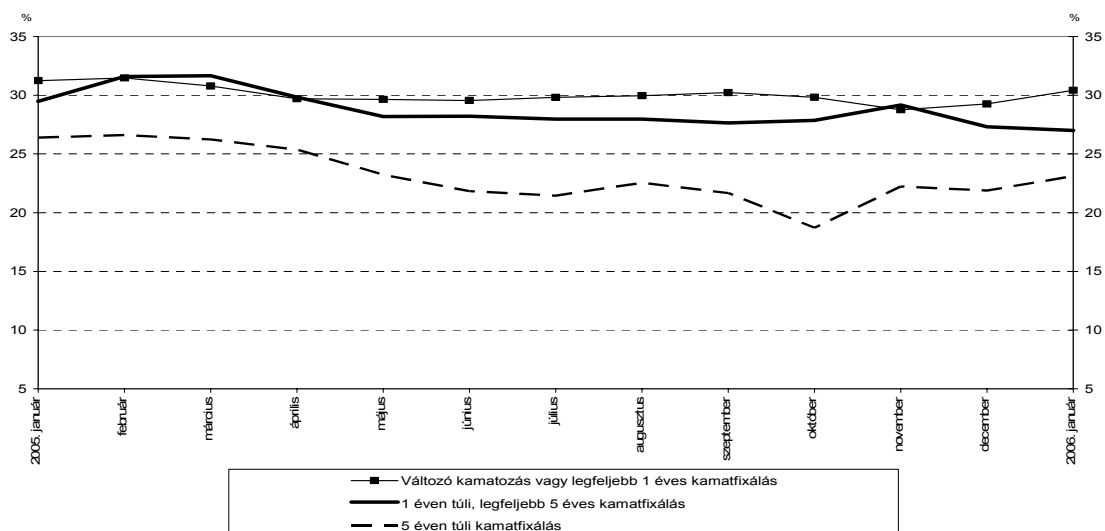
Az egyéb hitelek esetében az új szerződések értéke januárban 2,9 milliárd forint volt, amely az összes folyószámlahitelen kívüli hitel 9,9%-át tette ki. Az új szerződések értéke 5,5 milliárd forinttal, míg aránya 7,0 százalékponttal csökkent decemberről januárra.

2. ábra: A forint fogyasztási hitelek havi átlagos kamatlába

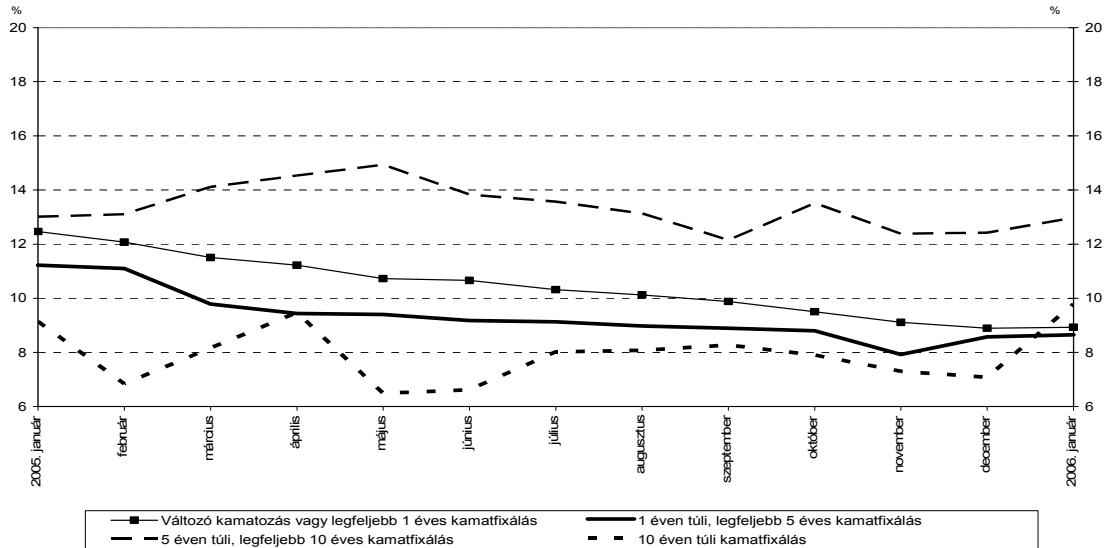
A **fogyasztási hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába januárban 233 bázisponttal 22,14%-ra, az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hiteleké 165 bázisponttal 18,83%-ra emelkedett; az 5 éven túli kamatfixálású hiteleké pedig 3 bázisponttal 12,53%-ra módosult. A fogyasztási hitelek átlagos kamatlábának változását – a hitelek összetételének módosulása mellett – alapvetően a kamatlábak növekedése okozta.

3. ábra: A forint fogyasztási hitelek havi átlagos hitelköltség mutatója

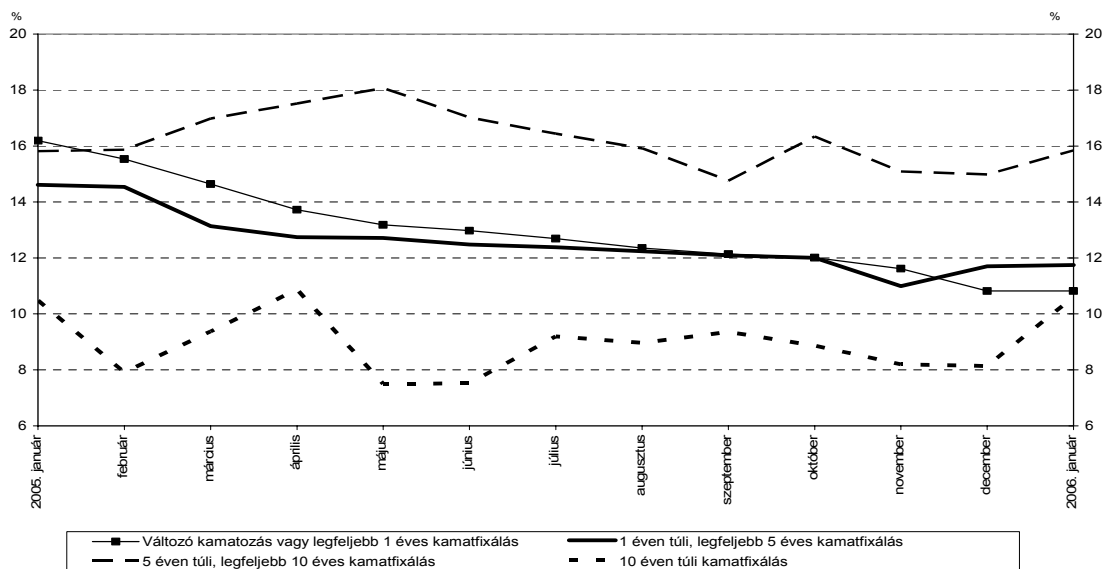
A **fogyasztási hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója 116 bázisponttal 30,42%-ra emelkedett; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hiteleké 30 bázisponttal 27,01%-ra csökkent; az 5 éven túli kamatfixálású hiteleké pedig 123 bázisponttal 23,11%-ra emelkedett. A fogyasztási hitelek átlagos hitelköltség mutatójának változását – a hitelek összetételének módosulása mellett – alapvetően a kamatlábak növekedése okozta.

4. ábra: A forint lakáscélú hitelek havi átlagos kamatlába

A **lakáscélú hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába januárban 4 bázisponttal 8,93%-ra; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába 8 bázisponttal 8,65%-ra módosult; az 5 éven túli, legfeljebb 10 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába 56 bázisponttal 12,98%-ra; a 10 éven túli kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába pedig 271 bázisponttal 9,79%-ra emelkedett. A lakáscélú hitelek átlagos kamatlábának változását a hitelek összetételének módosulása okozta².

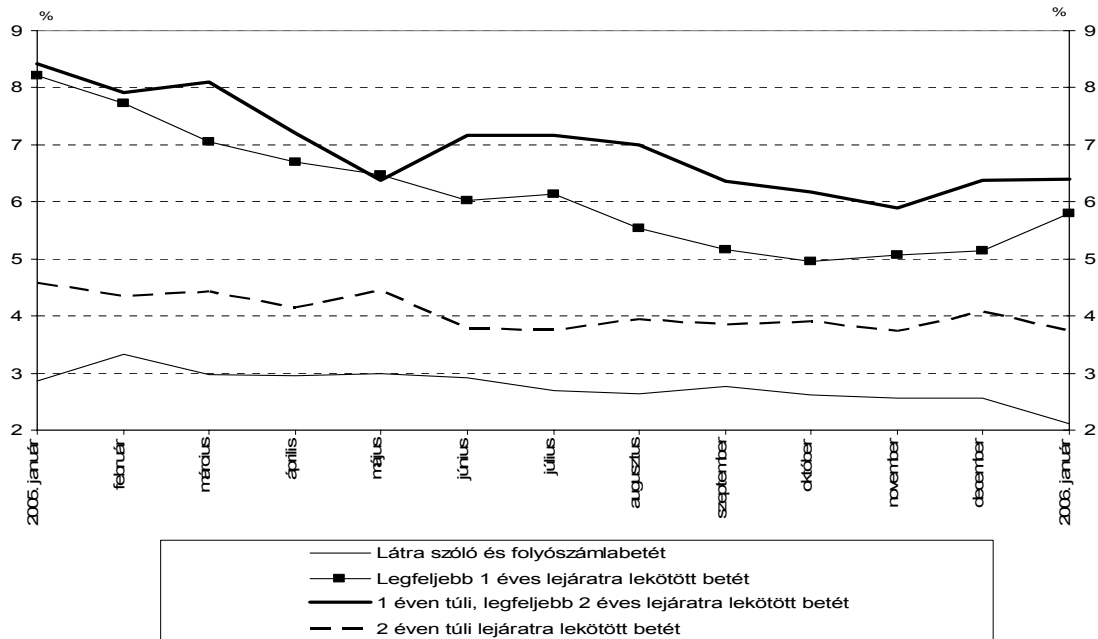
5. ábra: A forint lakáscélú hitelek havi átlagos hitelköltség mutatója

² A 10 éven túli lejáratú lakáscélú hitelek esetében az adatszolgáltatók kiválasztási módszerében végrehajtott változtatás jelentősen befolyásolta az átlagkamatlábát és az átlagos hitelköltség mutatót is. A módszertani változás következtében a lakástakarékpénztárak súlya jelentősen csökkent ezen konstrukció esetében, amelyet viszonylag kevés bank nyújt. A most közölt magasabb átlagkamatláb jobban tükrözi a piaci helyzetet, mert az 6%-os kamatlábon nyújtott lakástakarékpénztári hitelek nehezebben hozzáférhetőek, mint a bankok által nyújtott drágább konstrukciók.

A **lakáscélú hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója januárban nem változott, 10,82%-ot tett ki; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója 5 bázisponttal 11,75%-ra változott; az 5 éven túli, legfeljebb 10 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos hitelköltség mutatója 86 bázisponttal 15,84%-ra; míg a 10 éven túli kamatfixálású lakáscélú hiteleké 246 bázisponttal 10,60%-ra emelkedett.

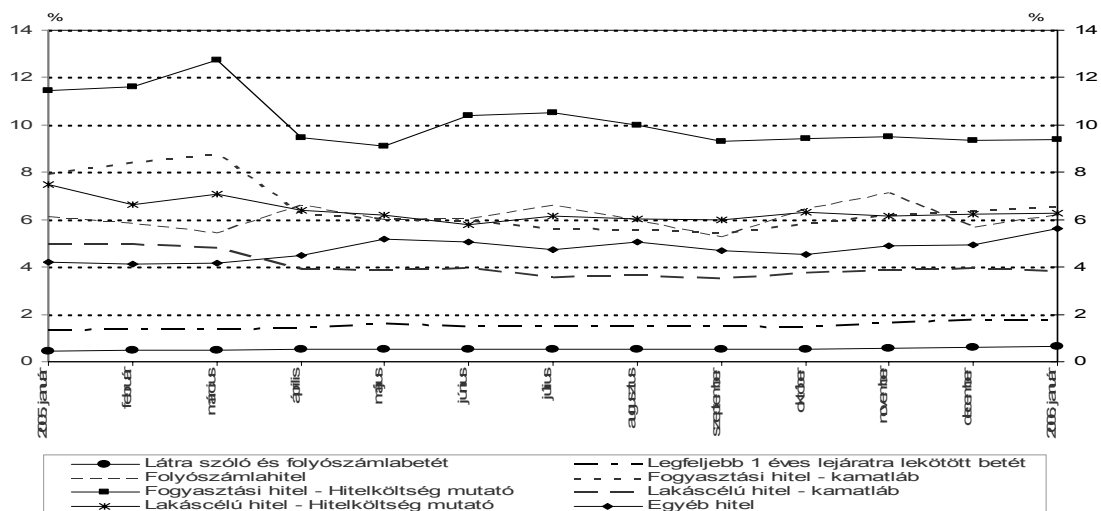
6. ábra: A háztartásokkal kötött forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlába

A látra szóló betétek átlagkamatlába januárban 45 bázisponttal 2,11%-ra csökkent egyedi hatás miatt. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlába egyedi hatás miatt 66 bázisponttal 5,80%-ra emelkedett; az éven túli, legfeljebb 2 éves lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlába 2 bázisponttal 6,39%-ra módosult; a két éven túli lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlába pedig 33 bázisponttal 3,75%-ra csökkent decemberről januárra. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke januárban 845,6 milliárd forintot tett ki, amely 161,2 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél.

1.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

7. ábra: A háztartásokkal kötött euro hitelszerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója, valamint a háztartásokkal kötött euro betétszerződések havi átlagos kamatlába ³

³ Az ábra a fogyasztási hitelek, a lakáscélú hitelek és az egyéb hitelek esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek adatait tartalmazza.

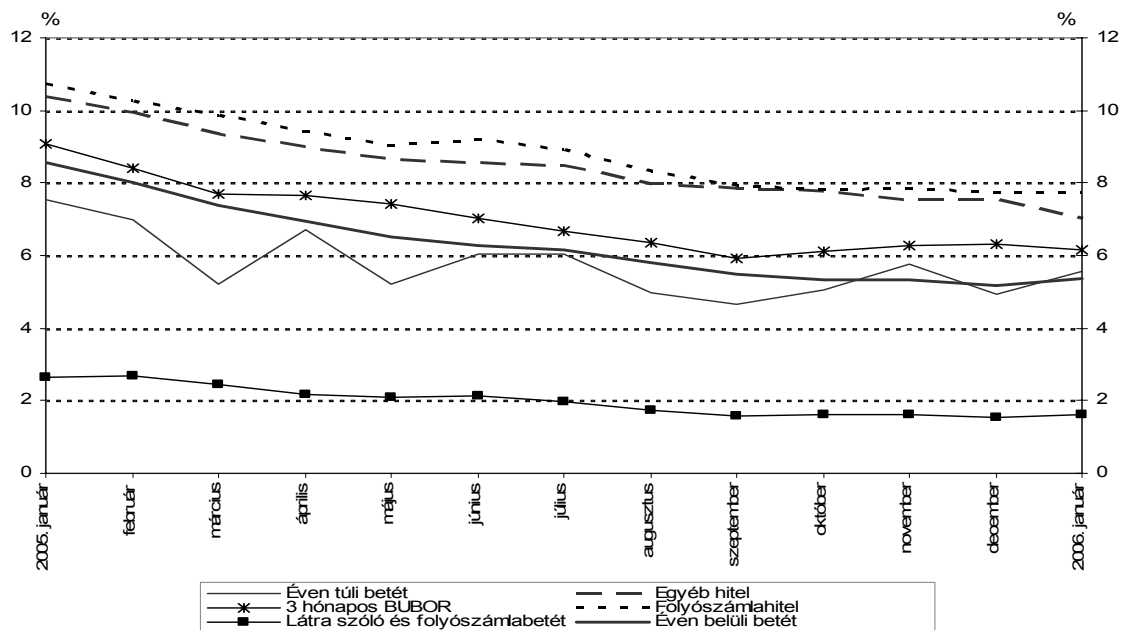
Az euro folyószámlahitelek átlagkamatlába 2006. januárban 54 bázisponttal 6,21%-ra növekedett kamatlábváltozás következtében. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába 12 bázisponttal 3,85%-ra csökkent, átlagos hitelköltség mutatója pedig 3 bázisponttal 6,26%-ra módosult. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagkamatlába 18 bázisponttal 6,52%-ra nőtt, átlagos hitelköltség mutatója pedig 5 bázisponttal 9,39%-ra változott. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású egyéb hitelek átlagkamatlába 71 bázisponttal 5,63%-ra növekedett januárban. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek új szerződéseinek értéke 1,2 milliárd forinttal 1,5 milliárd forintra; a lakáscélú hiteleké 0,1 milliárd forinttal 0,6 milliárd forintra; az egyéb hiteleké pedig 2,6 milliárd forinttal 0,4 milliárd forintra csökkent.

A háztartások éven belüli lekötésű eurobetéteinek átlagos kamatlába 1 bázisponttal 1,78%-ra; a látra szóló és folyószámlabetéteké 3 bázisponttal 0,63%-ra módosult. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke 3,3 milliárd forinttal 64,0 milliárd forintra növekedett.

2. Nem pénzügyi vállalatok

2.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

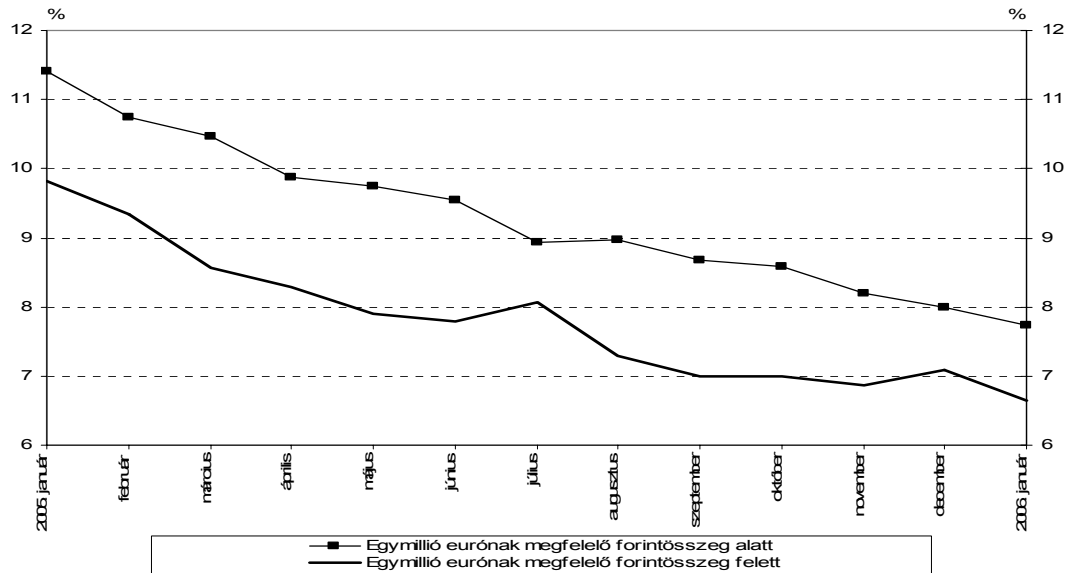
8. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött forinthitel- és forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és a BUBOR

A **nem pénzügyi vállalatok** folyószámlahiteleinek átlagos kamatlába 2006. januárban 3 bázisponttal 7,73%-ra módosult; a folyószámlahiteleken kívüli hiteleké pedig 51 bázisponttal 7,04%-ra csökkent. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződéseinek értéke januárban 236,0 milliárd forint volt, amely 8,5 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél.

Az éven belüli **betétek** átlagkamatlába 19 bázisponttal 5,35%-ra, az éven túliaké pedig összetétel-változás miatt 64 bázisponttal 5,57%-ra emelkedett. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke januárban 1284,1 milliárd forintot tett ki, amely 58,3 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél. A látra szóló és folyószámlabetétek átlagos kamatlába 8 bázisponttal 1,62%-ra módosult januárban.

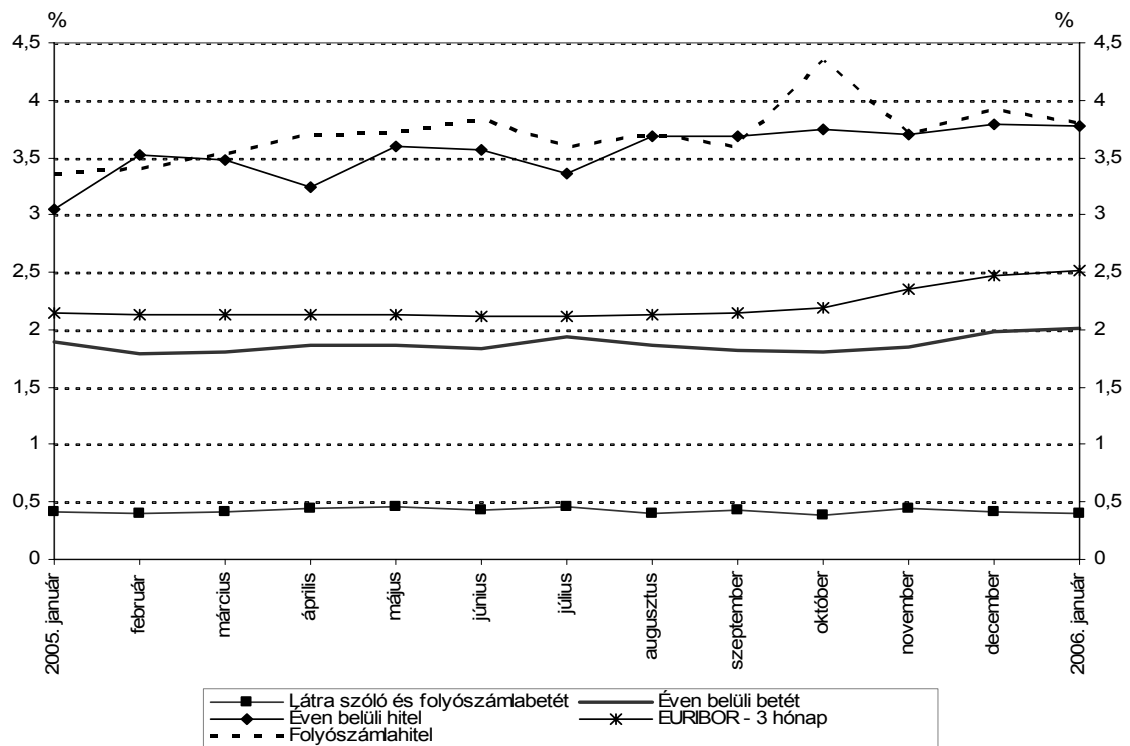
9. ábra: A nem pénzügyi vállalatok forinthiteleinek átlagos kamatlába (a hitel összege szerint)

A nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott egymillió eurónak megfelelő forintösszeg alatti⁴ összegű nem folyószámla forinthitelek átlagos kamatlába 26 bázisponttal 7,73%-ra, míg az egymillió eurónak megfelelő forintösszeg felettié 45 bázisponttal 6,65%-ra csökkent.

2.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

10. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött eurohitel- és eurobetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és az EURIBOR

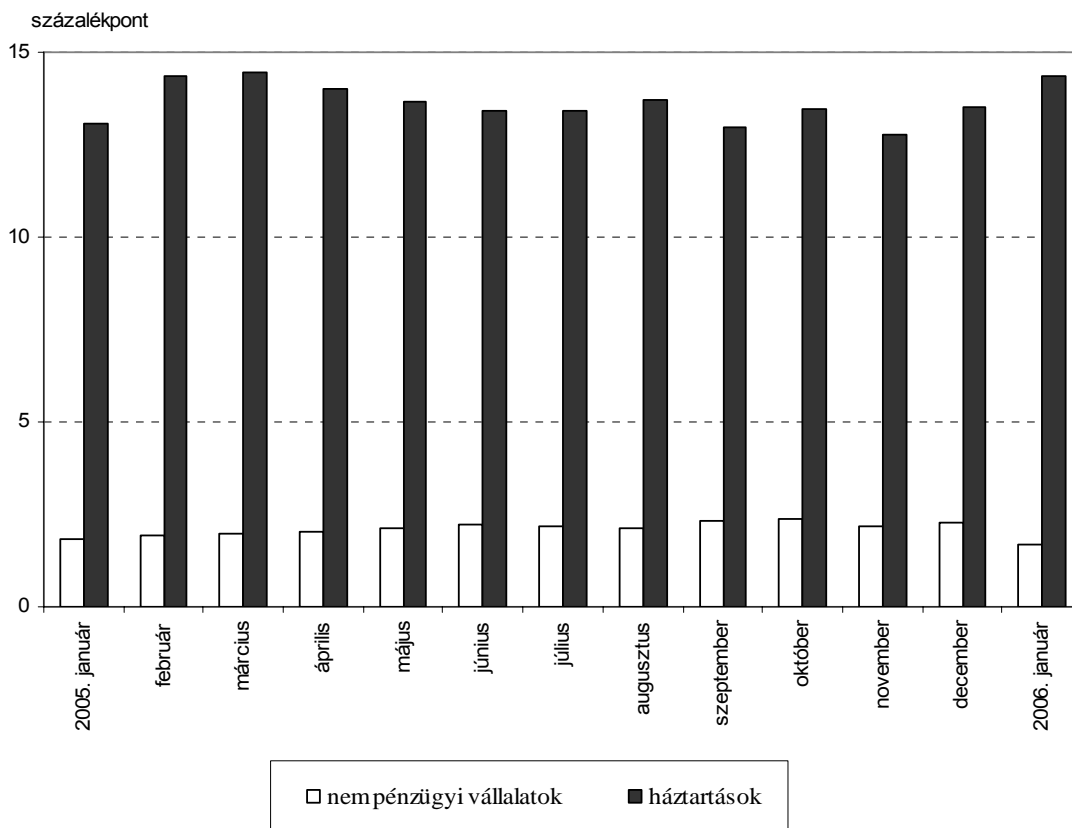
⁴ Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra. Az átszámítás azért szükséges, hogy az Európai Központi Bank és az eurozóna országainak adataival összehasonlíthatóvá váljanak a kamatlábak.

A **nem pénzügyi vállalatok** euro folyószámlahiteleinek átlagos kamatlába 2006. januárban 11 bázisponttal 3,81%-ra csökkent; a folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hiteleinek átlagkamatlába pedig 1 bázisponttal 3,77%-ra módosult. A folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek új szerződéseinek értéke 2006. januárban 77,8 milliárd forintot tett ki, amely 23,3 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél.

A nem pénzügyi vállalatok látra szóló és folyószámlabetéteinek átlagos kamatlába 2 bázisponttal 0,40%-ra; az éven belüli lekötésű eurobetétek átlagkamatlába pedig 3 bázisponttal 2,02%-ra módosult. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke 13,0 milliárd forinttal 376,2 milliárd forintra csökkent.

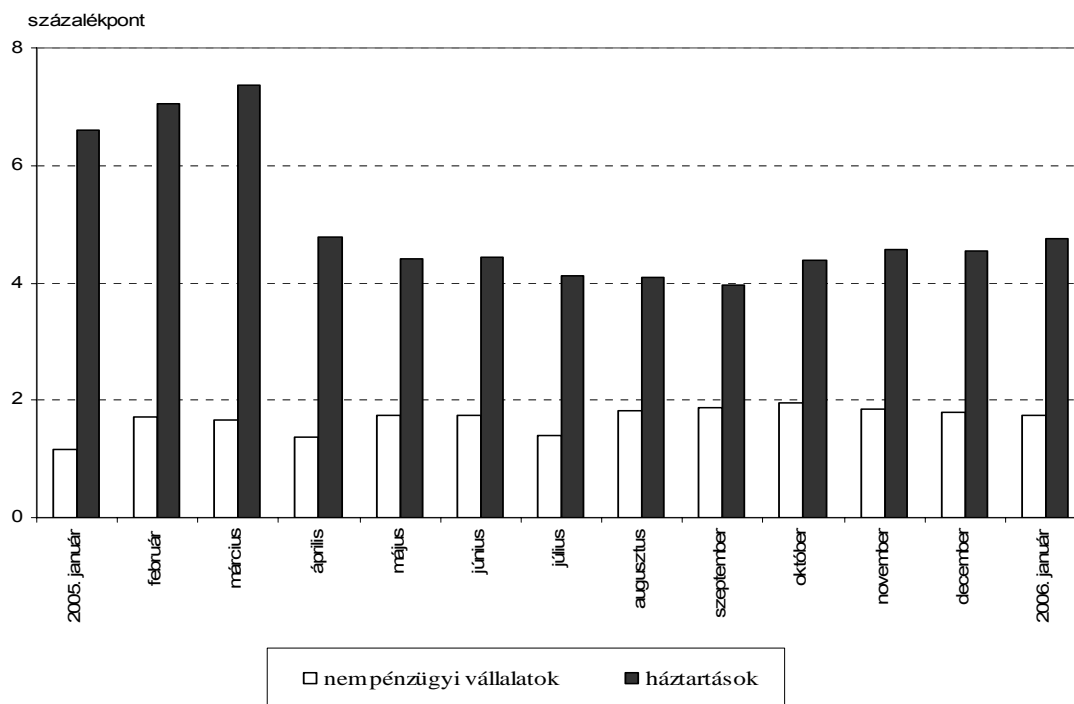
3. A hitel- és betéti kamatlábak különbsége

11. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások forint hitel és forint betét kamatlábainak különbsége

A háztartási szektor esetében a fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlábai közötti különbség 2006. januárban 13,51 százalékponttól 14,36 százalékpontra emelkedett. A nem pénzügyi vállalatok hitelei és betétei között jelentősebb súllyal szereplő éven belüli lejáratok esetén az átlagkamatlábak közötti különbség 2,28 százalékponttól 1,67 százalékpontra csökkent.

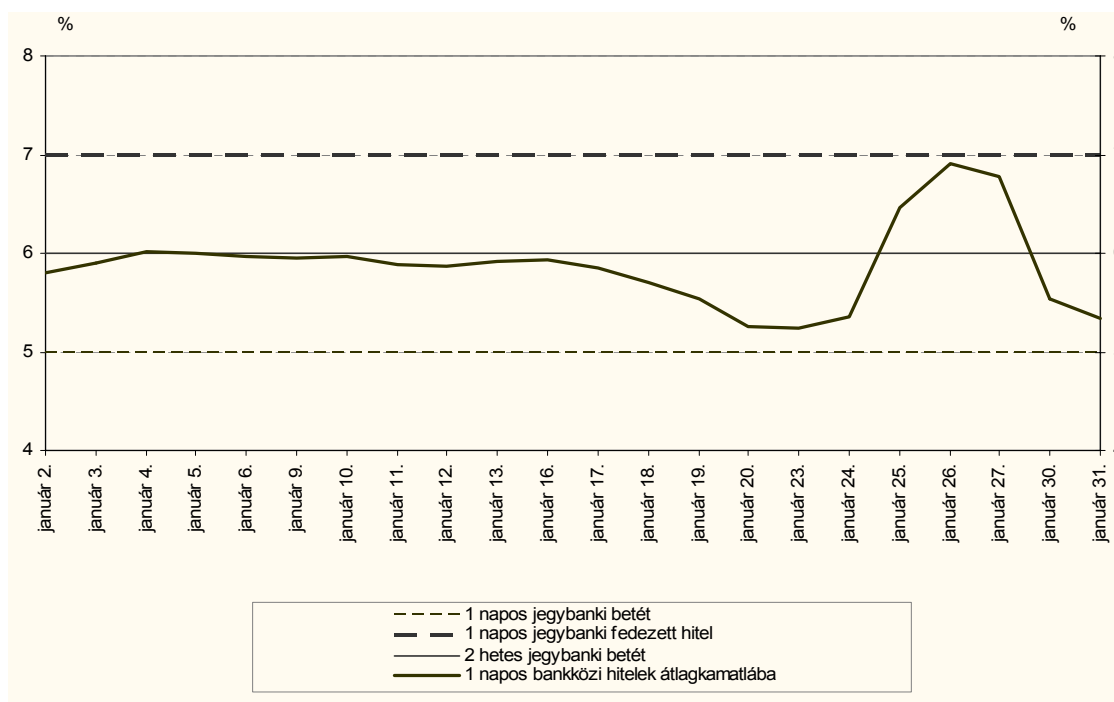
12. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások eurohitel és eurobetét kamatlábainak különbsége

A háztartási szektor esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású euro fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött eurobetétek átlagkamatlábai közötti különbség 4,54 százalékpontból 4,74 százalékpontra emelkedett. A nem pénzügyi vállalatok változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hiteleinek és éven belüli lejáratú eurobetéteinek átlagkamatlábai közötti különbség 1,80 százalékpontból 1,76 százalékpontra változott.

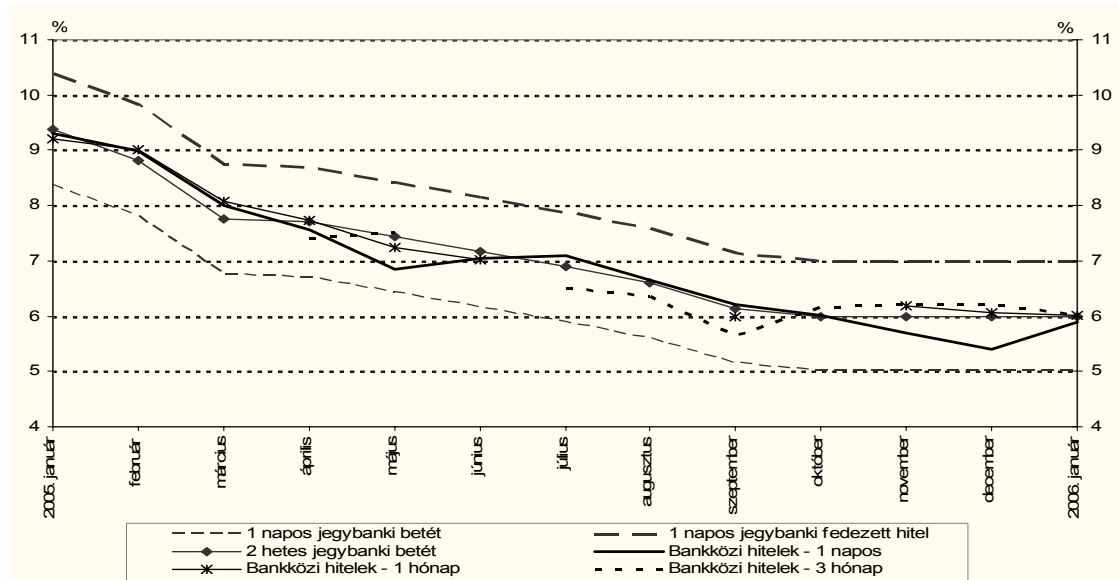
4. A bankközi fedezetlen forintkihelyezések adatai

13. ábra: A jegybanki kamatlábak és a bankközi forintpiac átlagkamatlábai

14. ábra: A bankközi forintpiac és a jegybank átlagkamatlábai

A **bankközi forintpiacon** 2006 januárjában 2242,4 milliárd forint volt a forgalom, amely 233,1 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. Az egynapos bankközi hitelek forgalommal súlyozott átlagkamatlába decemberhez viszonyítva 47 bázisponttal 5,88%-ra emelkedett; az 1 hónapos lejáratú bankközi kihelyezéseké 4 bázisponttal 6,01%-ra, a 3 hónapos lejáratú bankközi kihelyezéseké pedig 19 bázisponttal 6,02%-ra csökkent.

A hónap egyes napjaira vonatkozó bankközi kamatok külön kérésre hozzáférhetők az MNB Külső kommunikációs önálló osztályán. A részletes átlagkamatlábak, valamint a vonatkozósi időszakban kötött új szerződések összege, amelyet az MNB az átlagkamatlábak számításához használ, valamint a hó végi állományokkal súlyozott kamatlábak szintén megtalálhatók az MNB honlapján, az alábbi elérési útvonalon:

Nem pénzügyi vállalatok:

Forintadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0901_vallalkozoi_HUF

Euroadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0901_vallalkozoi_EUR

Háztartások:

Forintadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0902_lakosagi_HUF

Euroadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0902_lakosagi_EUR

Bankközi forintkihelyezések adatai:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0903_bankkoi

Budapest, 2006. február 28.

Módszertani megjegyzések

2006. évtől kezdődően az adatszolgáltatói terhek mérséklése céljából mintavételes technikát alkalmaz az adatszolgáltatói kör megállapításánál. A minta kiválasztásának alapjául az adatszolgáltatói populáció homogén rétegekre való felbontása szolgált. Ennek eredményeképpen megváltozott az adatszolgáltatói kör összetétele és csökkent az adatszolgáltatók száma.

Az adatszolgáltatói kör változása az átlagkamatlábak alakulását általában nem befolyásolta, csak azon konstrukciók esetében (pl. 10 éven túli lejáratú lakáscélú hitelek), ahol 2005-ben kevés számú adatszolgáltató jelentett egymástól jelentős mértékben eltérő adatokat. Itt az adatszolgáltatói kör változása felerősítette az összetétel-változás hatását.

A bankközi forintpiaci ügyletek adatai mellett — a sajtóközleményben a hitelintézetek által a nem pénzügyi vállalatokkal (S.11) valamint a háztartásokkal szemben alkalmazott hitel- és betéti kamatlábak; továbbá az ezen szektorok részére nyújtott hitelek, valamint a tőlük elfogadott betétek új szerződéseinek összesített értékei szerepelnek. A kamatstatisztika esetében a „háztartások”-ba a háztartások szektora (S.14) mellett beleértjük a háztartásokat segítő nonprofit intézmények szektorát (S.15) is. A hitelintézetek körébe tartoznak a lakástakarékpénztárak is, amelyek alacsony kamatlábú betéteket fogadnak el a háztartási és nem pénzügyi vállalati ügyfelektől, és a piaci szintnél lényegesen alacsonyabb kamatozású — lakáscélú — hiteleket nyújtanak.

A közleményben szereplő kamatlábak közötti különbségek kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történik, ezért a különbségek eltérhetnek a publikált kerekített kamatlábakból számítható különbségektől.

1., 7. ábra

- a) A fogyasztási, lakáscélú valamint az egyéb hitelek esetében a közölt átlagos kamatlábak az új szerződésekre, míg a folyószámlahitelek esetében a kamatláb a hó végi állományra vonatkozik, ezért az első három kategóriánál az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábat.
- b) Az egyéb hitelek közé tartoznak többek között az egyéni vállalkozók vállalkozási célú hitelei, valamint a nem fogyasztási illetve a nem lakáscélú hitelek.
- c) A háztartások fogyasztási és lakáscélú hitelei esetében közöljük a tőketörlesztésen felül adódó összes fizetési kötelezettséget magába foglaló hitelköltség mutatót is. Az MNB által közölt hitelköltség mutató számítási szabálya megegyezik a 41/1997. Kormányrendeletben meghatározott teljes hiteldíj mutatóéval, de minden fogyasztási és lakáscélú hitelre kiterjed futamidőtől függetlenül.

2., 3., 4., 5., 7. ábra

A hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb egy éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

4., 5. ábra

- a) A lakáscélú hitelek súlyozott átlagkamatlába tartalmazza a piaci kamatozású és az államilag támogatott hitelek adatait. Az államilag támogatott hitelek kamatlába az állami

támogatás mértékét is tartalmazza. Az adatszolgáltatók az eszközoldali kamattámogatásos hitelek kamatlábát úgy korrigálják, hogy az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz hozzáadják az állami támogatás mértékét. A forrásoldali kamattámogatásos hitelek esetében a hitelek futamidejéhez legközelebb eső állampapír-piaci referenciahozam és a kapott bankközi forrás kamatlábának különbségét számítják hozzá az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz. A lakáscélú hitelek kamatlába így függ a pénz- és tőkepiaci hozamok változásától is.

b) 2003. januártól a hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb egy éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

6, 7. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábát az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. A lekötött betéteket az eredeti lejárat alapján soroljuk be az egyes kategóriákba.

8., 10. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábát az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. Ezért a folyószámlahiteleken kívüli hiteleknel az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknel a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábát.

9. ábra

Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra.